

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

03 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Liliana Catan,
Ion Guzun,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2017, declarat de avocații Vasile Nicoară și Marian Suduc, în numele inculpatului

*Guțan Iurie XXXXX, născut la
XX XXXXX XXXX, originar și locuitor al mun.
XXXXX, str. XXXXX X, ap. X, cetățean al R.
Moldova, fără antecedente penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 24.12.2015 – 12.05.2017,
instanța de apel: 07.06.2017 – 28.11.2017,
instanța de recurs: 14.02.2018 – 03.04.2018.*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 12 mai 2017, Guțan Iurie a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunilor prevăzute de art. 27, 145 alin. (2) lit. g) Cod penal și art. 157 Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Guțan I. este învinuit că la 29 septembrie 2015, în jurul orelor 20.30, fiind în stare de ebrietate, aflându-se pe teritoriul ACC 54/444, situat în mun. XXXXX, or. XXXXX, str. XXXXX XX, urmare a unui conflict cu Calincov V., reacționând la pretențiile părții vătămate Calincov D., după ce a fost îmbrâncit de acesta, din motive de răzbunare, cu intenția de a-l omorî, a scos arma de model „Margo 22LR” pe care o deținea în mod legal, aflându-se la distanța de aproximativ 5 m., a îndreptat arma spre partea vătămată Calincov D. și, fără preîntâmpinare, a efectuat mai multe împușcături în direcția acestuia însă, din motive independente de voința sa, nu și-a dus intenția până la capăt, deoarece era în stare de ebrietate avansată, iar partea vătămată a fugit. În continuare, partea vătămată, sărind poarta de pe teritoriul de acces al ACC 54/444, s-a lovit la mâna stângă, cauzându-și, conform raportului de expertiză nr. 2530/D din 17.10.2015, fractură fără deplasare în loc tipic os radiocarpian stânga, care se califică ca vătămare medie.

Continuându-și acțiunile ilegale, inculpatul, din motive de răzbunare și, cu scopul de a-l omorî, a îndreptat arma către partea vătămată Chișca V., care se afla lângă ușa dreaptă din față a automobilului părții vătămate Calincov D., la o distanță de 8-10 m. și a efectuat câteva împușcături în direcția acestuia însă, din motive independente de el, și anume starea de ebrietate și că partea vătămată Chișca V. a fugit, nu a nimerit ținta, fiind găurită capota automobilului și ușa din față a pasagerului.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate de organul de urmărire penală în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. g) Cod penal, ca tentativa de omor asupra două persoane și în baza art. 157 Cod penal, ca vătămarea medie a integrității corporale, cauzată din imprudență.

Instanța a reținut că în fapta inculpatului lipsește elementul laturii subiective, și anume intenția de a comite tentativa de omor asupra a două persoane.

Astfel, inculpatul a indicat că a efectuat împușcături în sus cu intenția de a-l speria pe Calincov D., care îl amenințase anterior, l-a apucat de haină și l-a lovit în regiunea capului.

Prin urmare, inculpatul, efectuând împușcăturile, a manifestat intenția de a se apăra.

Declarațiile părții vătămate Calincov D., susținute și de partea vătămată Chișca V., că doar l-a apucat de haină pe inculpat, îndepărtându-l de la sine și că nu i-a aplicat careva lovituri sunt irelevante or, potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 4881 din 01.10.2015 și raportului de expertiză medico-legală nr. 2567/D din 28.10.2015, la Guțan I. se înregistrează traumă cranio-cerebrală închisă, manifestată prin comoție cerebrală.

Totodată, martorul Iarov A. a comunicat că inculpatul a efectuat împușcături în urma părții vătămate într-un unghi de 45°, ce nu demonstrează că inculpatul a țintit în partea vătămată Calincov D., iar ulterior în direcția părții vătămate Chișca V., iar poziția că inculpatul ar fi țintit în părțile vătămate a fost expusă în ședința de judecată doar de către ultimii.

Or, nu au fost prezentate probe concrete care să indice la intenția directă a inculpatului de a comite omorul părților vătămate.

Mai mult, potrivit declarațiilor martorului Iarov A., date în cadrul urmăririi penale, partea vătămată Calincov D. l-a lovit pe inculpat în regiunea feței, iar acesta a scos arma doar după ce a fost lovit de Calincov D., adică după ce s-a înregistrat un pericol real pentru acesta, fiind evidentă intenția inculpatului de a speria partea vătămată și de a se apăra.

Totodată, inculpatul nu putea efectua împușcături în direcția părții vătămate Chișca V., distanța fiind prea mare. Mai mult, părțile vătămate au indicat că după ce inculpatul a efectuat prima împușcătură, partea vătămată Chișca V. a fugit. Deci, inculpatul nici nu putea să aibă intenția de a efectua careva împușcături în partea vătămată Chișca V., odată ce acesta deja nu mai era în vizorul său.

Declarațiile părții vătămate Calincov D. că s-a ținut în direcția sa și că ar fi fost înregistrat un rateu, contravin raportului de expertiză a armei în care se indică că arma este în stare de funcționare și utilă pentru tragere. Totodată, sunetul pe care l-ar fi auzit partea vătămată inițial, putea fi de la încărcarea armei, în dependență de specificul modului de încărcare a acestui tip de armă. Prin urmare, dubiile ce nu au putut fi elucidate în ședința de judecată, urmează a fi apreciate și reținute în favoarea inculpatului, prioritate având declarațiile acestuia că sunetul auzit inițial de partea vătămată și apreciat ca fiind rateu a fost, de fapt, sunet de încărcare a armei.

În același timp, acuzarea și-a fondat învinuirea pe declarațiile martorului Iarov A. din cadrul urmăririi penale în care acesta indică că inculpatul a efectuat împușcături în urma părții vătămate Calincov D. Însă, fiind audiat în ședința de judecată, martorul a declarat că inculpatul a efectuat împușcături în urma părții vătămate, dar a specificat că, în unghi de 45°, ceea ce nu implică ținerea persoanei, ci direcționarea mâinii în sus. Ținerea persoanei, implică un unghi de 90° dintre mâna făptuitorului și corpul acestuia, reținându-se partea de sus a corpului, iar unghiul de 45° implică o direcționare în sus a mâinii care depășește înălțimea unei persoane, inclusiv și cea a făptuitorului, aceasta reprezentând o poziție în afara poziției de ochire, ținere a unei persoane, care este jumătate din poziția de 90° pentru ținere.

Astfel, afirmația martorului Iarov A. că inculpatul împușca în urma părții vătămate, urmează a fi reținută conform concretizărilor din ședința de judecată și anume, efectuarea împușcăturii în unghi de 45°, ceea ce nu implică ținerea persoanei și confirmă declarațiile și intenția inculpatului, doar de a speria partea vătămată.

Este relevantă poziția inculpatului că, efectuând o împușcătură în sus peste poartă, nu avea intenția de a săvârși omor, ci de a preveni întoarcerea părților vătămate.

Totodată, modalitatea de înregistrare a împușcăturilor în automobilul părții vătămate corespunde declarațiilor inculpatului că după ce partea vătămată a sărit poarta/gardul, s-a întors și a efectuat împușcături în automobil. Acest fapt a fost confirmat și prin depozițiile martorului Iarov A., ce nu implică intenția inculpatului de omor a părților vătămate, ci de a le speria, realizată prin perceperea sunetului continuu de împușcătură care le-ar fi împiedicat pe acestea să se întoarcă, ce explică apariția împușcăturilor date în automobil și deteriorarea geamului acestuia

și nu ca urmare a țintirii părții vătămate Chișca V., ceea ce ar fi imposibil dat fiind distanța dintre automobil și inculpat, starea de ebrietate a acestuia precum și traiectoria de aflare a automobilului și a inculpatului.

Or, învinuirea este bazată, în mare parte, pe declarațiile martorului Iarov A. care s-a expus asupra circumstanțele a căror martor a fost și din care lipsește cu certitudine infracțiunea de tentativă la omor a două persoane. Declarațiile părților vătămate sunt părtinitoare, Calincov D. având motiv de răzbunare pentru acțiunile întreprinse de inculpat față de tatăl său, iar partea vătămată Chișca V. este prietenul acestuia.

Prin urmare, se deduce prezența unei ostilități la acel moment a inculpatului față de partea vătămată Calincov D., o derutare în situația în care acesta l-a atacat, lovindu-l în regiunea feței, ce explică și motivează gestul inculpatului de a scoate arma, dar cu scopul de a se apăra și speria partea vătămată, ca aceasta și Chișca V. să nu-l atace, ceea ce nu implică intenția de omor.

3. Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Ciocana, Renata Agrici, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. g) Cod penal la 15 ani închisoare și în baza art. 157 Cod penal la 2 ani închisoare, iar potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsă definitivă de 16 ani închisoare, cu privarea de dreptul la portarmă pe un termen de 5 ani.

Apelanta a invocat că instanța de fond greșit a apreciat probele acuzării or, vina inculpatului a fost probată pe deplin prin declarațiile părților vătămate, ale martorilor, precum și prin procesele-verbale de ridicare.

Astfel, din declarațiile părților vătămate Calincov D. și Chișca V., în coroborare cu ale martorului Iarov A., rezultă că inculpatul a efectuat câteva împușcături în urma lui Calincov D.

În cadrul cercetării la fața locului, a fost ridicat și sigilat un tub și o bucată de metal, asemănătoare cu un glonte, ce a fost extrasă din ușa din față a pasagerului a automobilului de model „BMW”, iar în cadrul verificării declarațiilor la fața locului, părțile vătămate au susținut integral declarațiile depuse în cadrul urmăririi penale, indicând derularea evenimentelor la data comiterii infracțiunilor.

Totodată, instanța de judecată nu a dat nicio apreciere procesului-verbal privind constatarea stării de ebrietate de grad mediu a inculpatului, la data comiterii infracțiunii.

3.1. Au declarat apel și părțile vătămate Calincov D. și Chișca V., solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. g) și 157 Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă maximă.

Apelanții au indicat că organul de urmărire penală corect a calificat acțiunile inculpatului în temeiul art. 27, 145 alin. (2) lit. g) Cod penal.

Or, inculpatul este periculos pentru societate, acesta consumă periodic alcool și devine foarte agresiv, iar acțiunile lui din 29.09.2015 vorbesc de la sine despre comportamentul deviant al acestuia.

Mai mult, instanța de fond incorect a restituit inculpatului arma de foc, acesta fiind o persoană neadecvată, care a pus în pericol viața mai multor persoane aflate în preajmă la data comiterii infracțiunii.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2017, ambele apeluri au fost admise, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Guțan Iurie a fost condamnat în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. g) Cod penal la 15 ani închisoare și în baza art. 157 Cod penal la 1 an închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 15 ani și 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, de la reținere.

Instanța de apel a constatat că la 29 septembrie 2015, aproximativ orele 20.30, inculpatul Guțan I., fiind în stare de ebrietate alcoolică avansată, aflându-se pe teritoriul Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. 54/444 din str. XXXXX XX, or. XXXXX, mun. XXXXX, pe fundalul unui conflict avut loc aproximativ la orele 19.30 ale aceleiași zile, între el și Calincov V., reacționând la pretențiile înaintate de către fiul ultimului, Calincov D., care a venit împreună cu prietenul său Chișca V., cu automobilul „BMW” seria 7, n.î. XXXXX, să se clarifice referitor la conflictul avut cu tatăl său, după ce a fost îmbrâncit de către Calincov D., din motiv de răzbunare, cu intenția de a-l omorî, a scos arma de model „Margo 22 LR”, pe care o deținea asupra sa în mod legal și aflându-se la o distanță de aproximativ 5 m., a îndreptat-o spre Calincov D. și, fără preîntâmpinare, a efectuat mai multe împușcături în direcția acestuia, însă din motive independente de voința sa, nu și-a dus intenția până la capăt, deoarece era în stare avansată de ebrietate alcoolică și ultimul, conștientizând pericolul, a fugit de la fața locului, iar sărind poarta de acces pe teritoriul ACC, s-a lovit la mâna stângă, cauzându-și, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2530 D din 17.11.2015, fractură fără deplasare în loc tipic os radiocarpian stânga, ce se califică ca vătămare medie.

Continuându-și acțiunile ilegale, inculpatul Guțan I., din motiv de răzbunare și cu scopul de a-l omorî, ***a îndreptat ulterior arma și spre Chișca V., care se afla lângă ușa dreaptă din față a automobilului*** părții vătămate Calincov D. la o distanță de 8-10 m. ***și a efectuat câteva împușcături în direcția acestuia, însă,*** din motive independente de voința sa, deoarece era în stare avansată de ebrietate alcoolică și pentru că Chișca V., conștientizând pericolul, a fugit de la fața locului, ***nu a nimerit ținta aleasă, gloanțele găurind capota și ușa din față a pasagerului.***

Instanța de apel a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina și a declarat că Calincov V., abordând o problemă mai veche, s-a apropiat, l-a apucat de vestă și l-a lovit cu capul în regiunea frunții, iar el, în încercarea de a se apăra, i-a aplicat una-două lovituri cu pumnul în regiunea feței. A intervenit martorul Rusu V., iar ei s-au calmat și au plecat acasă. Ulterior, a mers la locul incidentului, unde se aflau Rusu V., Calincov V., Calincov D. și Chișca V., a încercat să le explice că nu el a inițiat conflictul și dorește să se împace. Împreună cu Calincov D. s-au îndepărtat puțin de ceilalți pentru a-i explica cele întâmplate și i-a spus că nu-i corect să se implice în acest conflict și plecând, a auzit că acesta îl amenință. A plecat acasă, iar

peste aproximativ 10 minute, Calincov D. a deschis ușa și l-a chemat afară. Pentru orice eventualitate, și-a luat din geantă arma, a ieșit afară și se aflau la distanța de aproximativ 2 m. în fața casei, lângă geam. Calincov D. i-a reproșat faptul că l-a lovit pe tatăl său și i-a aplicat o lovitură cu pumnul în regiunea capului, iar el a scos arma de la brâu. În acest timp, partea vătămată s-a întors și a fugit, iar el a efectuat o împușcătură în sus, apoi s-a apropiat de poarta ACC, unde nu se afla nimeni și, având emoții, a mai efectuat două împușcături în ușa din partea dreaptă a automobilului de model „BMW”. S-a apropiat iar de poartă și, constatând că nu este nimeni, a mai efectuat o împușcătură, apoi s-a întors la automobil și a mai efectuat două împușcături în capotă. Nu a împușcat în direcția părților vătămăte, efectuând două împușcături în sus, precum și nu erau careva impedimente la efectuarea împușcăturilor în direcția lui Calincov D., însă nu le-a efectuat, deoarece nu avea intenția să-l omoare, dorind doar să-l sperie pe acesta, pentru a-l opri să nu-l atace, iar împușcăturile efectuate în automobil au fost făcute având emoții, precum și pentru a preveni întoarcerea lui Calincov D. împreună cu alte persoane. Nu cunoaște de ce martorul Iarov A. a indicat că el a amenințat partea vătămată cu moartea în timp ce efectua împușcăturile, fiind posibil ca el să fi spus acest lucru după efectuarea împușcăturilor.

Totodată, vinovăția inculpatul a fost demonstrată prin probele administrate, apreciate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

Astfel, partea vătămată Calincov D. a indicat că tatăl său se afla în casă, iar în camera de baie a observat urme de sânge. Acesta i-a spus că inculpatul l-a lovit cu o sticlă în cap. I-a acordat tatălui său ajutor, apoi au ieșit împreună afară, unde se afla prietenul său Chișca V. și vecinul care a stat anterior la masă împreună cu tatăl său și inculpatul. Ultimul i-a spus că, după ce au stat împreună la masă, a observat că inculpatul i-a aplicat lui Calincov V. o lovitură cu sticla în regiunea capului. L-a condus pe tatăl său acasă, apoi împreună cu Chișca V. au decis să plece. La ieșirea de pe teritoriul ACC, a coborât pentru a deschide poarta, acolo era paznicul, iar la distanța de aproximativ 10-15 m. se afla inculpatul, apoi împreună cu paznicul s-au apropiat de inculpat și i-a spus că nu a procedat corect față de tatăl său, însă nu au ajuns la un consens. Ulterior, inculpatul s-a apropiat pentru a se clarifica, însă el nu dorește și l-a îndepărtat de la sine. Atunci, inculpatul a scos pistolul din partea dreaptă a brâului, l-a încărcat și l-a îndreptat în direcția lui, și anume, în regiunea capului și pieptului, și a efectuat o împușcătură, dar a fost un rateu, deoarece a fost apăsare pe trăgaci, dar nu a fost foc. Apoi, a încărcat pistolul încă o dată, moment în care el a făcut 3-4 pași în urmă, depărtându-se la distanța de aproximativ 5-6 m. Inculpatul a mai efectuat o împușcătură în direcția sa, el a văzut foc din pistol, s-a întors și a început a fugi strigându-i lui Chișca V. că inculpatul are armă. În timp ce fugea, partea vătămată a auzit aproximativ 6-8 împușcături și strigătele inculpatului cu conținutul „Calincov, unde fugi? Vino lașule să ne clarificăm”. Sărind peste un gard cu înălțimea de aproximativ 2,5 m., a căzut peste mâna stângă, însă a continuat să fugă pe drum, prin pădure, ajungând la un teren. Era în stare de șoc, teamă și nici nu a simțit că, în timp ce a sărit gardul, și-a fracturat mâna. A solicitat de la un paznic telefonul mobil și a sunat la poliție, apoi, împreună cu aceștia au mers la locul incidentului. Acolo a constatat că

automobilul său de model „BMW” avea urme de împuşcături în capotă, bara de protecție, ușa din dreapta de la pasager, ulterior mai depistând o urmă. Apoi, a venit ambulanța, i-a fost acordat ajutor medical tatălui său și a fost transportat la Spitalul de Urgență, fiind internat în spital timp de 5-7 zile, unde probabil a fost efectuată expertiza. El, împreună cu Chișca V., paznicul, vecinul Vladimir și colaboratorii de poliție au rămas la fața locului. Totodată, în timpul împuşcăturilor, el se afla pe aceeași linie cu inculpatul, iar în spatele său, la o distanță de aproximativ 7 m. se afla Chișca V., automobilul de model „BMW” aflându-se la distanța de aproximativ 2 m. în spatele lui Chișca V., la o distanță de aproximativ 10 m. față de el. Nu a văzut momentul împuşcăturilor efectuate în direcția automobilului și confirmă că a văzut o singură împuşcătură, un foc de armă și rateu în direcția sa, restul doar le-a auzit.

Martorul Chișca V. a comunicat că a coborât din automobil și s-a rezemat de ușa din partea dreaptă a automobilului, Calincov D. și paznicul erau în fața sa, la distanța de aproximativ 15 m. Calincov D. l-a îmbrâncit pe Guțan I. de lângă sine. Inculpatul a făcut 2-3 pași în urmă, de la spate, posibil din buzunar, a scos un pistol, l-a încărcat și a încercat să împuşte, îndreptând arma spre Calincov D. S-a auzit un sunet, specific rateului, iar Calincov D. s-a întors și a început să fugă. Inculpatul a încărcat din nou arma și a început a împuşca în direcția lor, efectuând aproximativ 4-5 împuşcături. El a început să fugă în interiorul cartierului, iar Calincov D. spre poartă, în acest timp auzind câteva împuşcături.

Martorul Iarov A. a relatat că, aflându-se în stradă, la intrare pe teritoriul ACC 54/444, în jurul orelor 22.00, s-a apropiat un automobil la volanul căruia se afla Calincov D. Acesta era împreună cu o persoană și a întrebat unde locuiește inculpatul. I-a arătat casa acestuia și a rămas să discute cu paznicul. A auzit un sunet de lovitură, însă nu cunoaște cine pe cine a lovit, apoi a văzut că Calincov D. fugea în direcția porților, iar **inculpatul alerga din urmă și împuşca, însă nu în direcția lui Calincov D. sau a persoanei cu care a venit acesta, ci pe o traiectorie de 45°**. Calincov D. a sărit poarta, iar **inculpatul s-a întors spre automobilul acestuia și a efectuat două împuşcături în capotă**, apoi a plecat acasă. După primul sunet de lovitură, a mai auzit 3-4 împuşcături, și anume **după ce Calincov D. a sărit poarta, inculpatul a întins mâna peste poartă și a efectuat 2 împuşcături în sus**. Persoana care a venit cu Calincov D. a fugit, iar **în momentul în care inculpatul a împuşcat în automobil, acolo nu era nimeni**. Nu cunoaște cum a fost deteriorată ușa laterală a automobilului.

Vinovăția inculpatului se mai confirmă și prin:

declarațiile martorilor Calincov V., Guțan E., Cotoman A.;

procesul-verbal de cercetare la fața locului, prin care s-a cercetat autoturismul de model „BMW” și prin care s-au ridicat obiectele în rezultatul împuşcăturilor efectuate, examinarea fiind efectuată cu participarea lui Calincov D., care a dat permisiunea de a fi cercetat automobilul și au fost constatate deteriorări ale automobilului în rezultatul împuşcăturilor efectuate. A fost stabilit faptul efectuării mai multor împuşcături, **fiind constatat**: pe capotă în partea dreaptă o gaură de diametrul de 1,5 cm., **în urma automobilului o adâncitură**

rotundă cu diametrul de 1,5 cm. și pe bara de protecție din față - o adâncitură de 0,5 cm.;

raportul de expertiză medico-legală nr. 2350/D din 17.11.2015, prin care la Calincov D. s-au constatat leziunile corporale, care se califică ca vătămări medii ale integrității corporale;

raportul de expertiză medico-legală nr. 42567/D din 19.11.2015, prin care la Guțan I. s-a constatat traumă cranio-cerebrală închisă, ce se califică ca vătămare ușoară, însă luând în considerație lipsa leziunilor corporale vizibile la momentul examinării medico-legale din 01.10.2015, cât și adresarea târzie la 08.10.2015 la medicul specialist, nu este posibilă stabilirea legăturii cauzale cu circumstanțele cazului;

raportul de expertiză nr. 9586/9587/9588 din 06.11.2015 prin care s-a constatat că din pistolul nr. XXXXX, după ultima curățire și ungere, nu s-au efectuat împușcături; pe mâinile lui Guțan I. factori suplimentari ai împușcăturii nu s-au depistat; pistolul nr. XXXXX se referă la categoria armelor de foc legate și este pistol cu țeava scurtă ghintuită; pistolul este în stare de funcționare și util pentru trageri; tubul de cartuș prezentat a fost tras cu pistolul „Margo”, nr. XXXXX.

Declarațiile inculpatului că nu a comis infracțiunile incriminate, nu corespund adevărului, fiind făcute cu scopul de a se eschiva de la răspunderea penală pentru faptele comise, fiind combătute prin probele administrate, apreciate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală și care demonstrează integral vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor imputate.

Or, conform procesului-verbal de cercetare la fața locului, prin care s-a cercetat autoturismul de model „BMW”, au fost constatate deteriorări ale automobilului în rezultatul împușcăturilor efectuate și, fiind stabilit faptul efectuării mai multor împușcături, au fost stabilite pe capotă în partea dreaptă o gaură de diametrul de 1,5 cm., **în urma automobilului o adâncitură rotundă cu diametrul de 1,5 cm.** și pe bara de protecție din față - o adâncitură de 0,5 cm.

Totodată, martorul Iarov A. a declarat că „...**Guțan I. alerga din urma lui Calincov D. cu pistolul, a împușcat o dată în casă, apoi acesta a fugit, iar Guțan I. alerga din urma lui, ...Calincov D. a sărit peste poartă și a fugit, Guțan I. s-a întors și a împușcat spre mașină**”.

Prin urmare, **declarațiile părților vătămate coroborează cu ale martorului ocular și confirmă că inculpatul a îndreptat focurile de armă în direcția părților vătămate**, având intenția directă de a-i omorî.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de faptul că inculpatul a comis o infracțiune ușoară și una excepțional de gravă, nu a recunoscut vina și nu a conștientizat gravitatea faptelor comise.

5. Avocații Vasile Nicoară și Marian Suduc au declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurenții au invocat că instanța de apel, ca și acuzarea, nu a încadrat juridic faptele prejudiciabile pretinse a fi constatate, nefiind clar care elemente se referă la infracțiunea prevăzută la art. 27, 145 alin. (2) lit. g) Cod penal și care la cea prevăzută de art. 157 Cod penal.

Argumentele instanței de apel, puse la baza soluției de condamnare a inculpatului, sunt haotice, parțial lipsite de relevanță și sens, ce împiedică identificarea argumentelor utile, care ar justifica concluziile, unele argumente fiind de ordin general, sunt invocate în orice decizie, cu orice ocazie.

Totodată, este relevant că inculpatul nu a fost acuzat că ar fi acționat cu intenție directă sau că starea de ebrietate nu i-ar fi permis să-și continue acțiunile.

În același timp, instanța de apel nu a combătut argumentele instanței de fond privind situația de fapt a cazului, acestea rămânând a fi *fapte stabilite*. Acestea nu au fost examinate în instanța de apel, situația fiind sub incidența § 111, 112, 113 în coroborare cu § 116, 117 din hotărârea Grădinar contra Moldovei din 08.04.2008.

Instanța de apel nu a comentat constatările instanței de fond și a admis erori grave de fapt prin stabilirea eronată a faptelor prin denaturarea conținutului probelor.

Or, procedura în întregime în fața instanței de apel a fost una inechitabilă.

Mai mult, instanța de fond a indicat în sentință că obiecțiile formulate de apărare privind viciile de procedură, nu vor fi examinate și luate în calcul, pe motiv că acestea „*pot fi luate în considerație și apreciate în cazul stabilirii vinovăției persoanei... situație care nu se înregistrează la caz, dat fiind soluția asupra speței, ...ceea ce implică inoportunitatea expunerii asupra circumstanțelor date*”. Contrar dispozițiile art. 19 alin. (1), 24 alin. (3), 384 alin. (3) Cod de procedură penală coroborat cu art. 413 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel nu și-a motivat soluția în raport cu argumentele apărării, acestea fiind tratate ca inexistente, deoarece nici nu au fost examinate.

Dispozitivul deciziei este bazat pe erori grave de fapt care se datorează transcrierii excesive a conținutului rechizitoriului.

Astfel, stabilind eronat faptele, prin denaturarea declarațiilor martorului Iarov A., instanța de apel a condamnat inculpatul indicând drept elemente faptice unele circumstanțe inventate de acuzare.

În baza acestor constatări, instanța de apel i-a stabilit inculpatului o pedeapsă prea aspră, reținând în sarcina acestuia elemente faptice constatate eronat.

La judecarea cauzei, instanța de apel a ignorat dispozițiile art. 51, 52, 113 Cod penal în coroborare cu prevederile art. 281 alin. (2), 296 alin. (2) Cod de procedură penală. Or, în instanța de fond a fost invocat faptul că învinuirea nu corespunde exigențelor fondate pe dispozițiile art. 6 § 3 CEDO, nefiind indicat în actul de acuzare caracterul vinei, iar din expunerea elementelor faptice nu rezultă că inculpatul a fost acuzat pentru comiterea faptei cu intenție directă, după cum nu rezultă nici din rechizitoriu.

Instanța de apel a încălcat prevederile art. 325 Cod de procedură penală, iar potrivit hotărârii adoptate, a condamnat inculpatul fără a constata în acțiunile acestuia prezența laturii subiective manifestată prin intenție directă.

Or, fapta criminală pretinsă a fi constatată, potrivit circumstanțelor stabilite de instanța de apel, nu a fost comisă cu intenție directă.

Totodată, inculpatul nu a fost audiat în instanța de apel conform principiului nemijlocirii, ce i-ar fi permis instanței să perceapă direct faptele și împrejurările relatate de părți, precum și reacțiile acestora la întrebările adresate, după cum

prevede pct. 10 din Recomandarea CSJ nr. 53 din 12.07.2013, cât și hotărârea în cauza Dan contra Moldovei și hotărârea din 18.03.2014 în cauza Beraru contra României.

Potrivit constatărilor expuse în cauza Ștefan contra României, erorile admise de autoritățile statului nu trebuie remediate din contul persoanei condamnate, respectiv soluția invocată în recursul ordinar nu poate fi afectată. Ori, prin comportamentul său și modul de promovare a poziției în proces, procurorul a renunțat practic la acuzare.

Și declarațiile părților vătămate și ale martorilor au fost administrate în aceleași condiții, prin încălcarea principiului nemijlocirii în procesul penal, ceea ce a provocat vicii fundamentale în sensul jurisprudenței CtEDO identificate prin hotărârile în cauzele Dan contra Moldovei și Popovici contra Moldovei. Or, transcrierea declarațiilor date în instanța de fond de părțile vătămate și de martori, denotă că instanța de apel a condamnat inculpatul doar în baza acelor declarații care au fost suficiente pentru pronunțarea sentinței de achitare, prin ce au fost încălcate prevederile art. 6 § 1 CEDO.

În același timp, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel, procurorul a propus pentru cercetare probele administrate în prima instanță. Astfel, fiind puse în aplicare prevederile art. 413 alin. (3) Cod de procedură penală, urma să fie emisă o încheiere asupra cererii procurorului de cercetare suplimentară a probelor administrate de prima instanță, motivându-se admiterea sau respingerea cererii, în conformitate cu pct. 6 din Recomandarea CSJ nr. 53 din 12.07.2013. Însă, instanța nu a emis asemenea încheiere, iar procurorul nu a dat citire înscrisurilor din dosar, acesta citind o listă a înscrisurilor care trebuiau ulterior cercetate, dar care așa și nu au fost analizate.

Instanța de apel a indicat că „... vinovăția inculpatului Guțan Iurie ... se mai dovedește integral prin următoarele materiale ale cauzei penale: ... *raportul de expertiză medico-legală nr. 2350/d din 17.11.2015 (f.d. 59-60, Vol. I)*”, însă la materialele cauzei, la pagina 58, Vol. I. a fost anexat un alt raport de expertiză - Raportul de expertiză nr. 2530/D.

Totodată, acuzarea a menționat procesul-verbal de cercetare la fața locului, instanța de apel indicând în descriptivul deciziei procesul-verbal de la f.d. 7, 30, Vol. I. or, la pagina 30, Vol. I, este anexată o ordonanță de recunoaștere în calitate de parte vătămată, situație ce putea fi constatată dacă se asigură cercetarea nemijlocită a probelor.

La fel, procurorul a propus pentru cercetare f.d. 88-89, Vol. I - raport de expertiză medico-legală, în decizia instanței de apel fiind indicat raportul de expertiză nr. 9586/9587/9588 din 06.11.2015 de la f.d. 88-89, Vol. I. Astfel, procurorul a propus spre cercetare un alt mijloc de probă decât cel reținut în decizia contestată și în cazul în care procurorul ar fi avut un rol activ și ar fi asigurat cercetarea nemijlocită a mijloacelor de probă, s-ar fi elucidat că raportul de expertiză invocat se regăsește în Vol. I, f.d. 83-93.

Or, instanța de apel a pus la baza deciziei de condamnare raportul de expertiză medico-legală nr. 2350/D, făcând trimitere la f.d. 59-60, Vol. I, care nici nu este anexat la dosar, cel de la f.d. 58 având nr. 2530/D.

Viciile enunțate nu ar fi fost admise în cazul în care instanța de apel ar fi asigurat echitatea procedurii, în special, dacă ar fi cercetat nemijlocit probele din dosar așa după cum impune jurisprudența CtEDO.

În drept, recursul este bazat pe temeiurile din art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 15) Cod de procedură penală - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii, instanța de judecată internațională, prin hotărâre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția. Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația inculpatului.

Sub acest aspect, se reține că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. În corespundere cu art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Potrivit art. 394 alin. (3) pct. 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă motivele pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acușării.

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului sentinței, instanța de fond (*pct. 2. din decizie*) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete de fapt și de drept nominalizate în rechizitoriu, și nu a indicat motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul acușării.

Or, în partea descriptivă a sentinței nu se regăsește în genere reiterarea și analiza probelor scrise, în special a proceselor-verbale de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii, cu foto-tabele (*v. 1, f.d. 153- 159*), cât și a procesului-verbal de cercetare la fața locului, a automobilului, cu tabelului fotografic (*v. 1, f.d. 7- 10*), în care este constatat că: *„geamul din față a pasagerului este deteriorat, pe capota automobilului în partea dreaptă este o gaură cu diametrul de 1,5 cm., în ușa din față din partea dreaptă este o adâncitură rotundă cu diametrul de 1,5 cm., ce este amplasată la distanța de 8 cm. de la parbrizul deteriorat, pe bara de protecție din*

față se mai observă o adâncitură de 0,5 cm., alte deteriorări automobilul cercetat nu are”.

Aceste probe nu sunt în niciun fel coroborate cu circumstanțele invocate în rechizitoriu că inculpatul: *„a scos arma de model „Margo 22 LR” și aflându-se la o distanță de aproximativ 5 m., a îndreptat-o spre Calincov D. și a efectuat mai multe împușcături în direcția acestuia, ultimul, conștientizând pericolul, a fugit de la fața locului, iar sărind poarta de acces pe teritoriul ACC, s-a lovit la mâna stângă, cauzându-și fractură fără deplasare în loc tipic os radiocarpian stânga, ulterior a îndreptat arma către partea vătămată Chișca V., care se afla lângă ușa dreaptă din față a automobilului părții vătămate Calincov D., la o distanță de 8-10 m. și a efectuat câteva împușcături în direcția acestuia însă, din motive independente de el, și anume starea de ebrietate și că partea vătămată Chișca V. a fugit, nu a nimerit ținta, fiind găurită capota automobilului și ușa din față a pasagerului”.*

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea acesteia contrazicând dispozitivul sentinței adoptate.

În al doilea rând, potrivit art. 414 alin. (1), (2) și (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal, și nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal. În corespundere cu art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. Potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Conform jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*).

Sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte. Vinovăția persoanei în săvârșirea faptei se consideră dovedită numai în cazul când instanța de judecată, călăuzindu-

se de principiul prezumției nevinovăției, cercetând nemijlocit toate probele prezentate, iar îndoielile, care nu pot fi înlăturate, fiind interpretate în favoarea inculpatului și în limita unei proceduri legale, a dat răspunsuri la toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală. (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 19.06.2006, nr.5 Privind sentința judecătorească, pct. 3, 6*).

Însă, instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată și descriptivului deciziei contestate (v. II, f.d. 220-228, 231-260, pct. 4. din decizie):

a) nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, or, nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete de fapt și de drept nominalizate în rechizitoriu, și nu a indicat motivele pentru care a respins versiunile și probele apărării.

Mai mult, și-a fondat, în mod divergent și neîntemeiat, soluția de condamnare a inculpatului pe probele apărării, care îl dezvinovățesc, cum ar fi declarațiile martorului ocular Iarov A. că: „**inculpatul alergeră din urmă și împușca, însă nu în direcția lui Calincov D. sau a persoanei cu care a venit acesta, ci pe o traiectorie de 45°**. Calincov D. a sărit poarta, iar **inculpatul s-a întors spre automobilul acestuia și a efectuat două împușcături în capotă**, apoi a plecat acasă. După, primul sunet de lovitură, a mai auzit 3-4 împușcături, și anume **după ce Calincov D. a sărit poarta, inculpatul a întins mâna peste poartă și a efectuat 2 împușcături în sus**. Persoana care a venit cu Calincov D. a fugit, iar **în momentul în care inculpatul a împușcat în automobil, acolo nu era nimeni**”.

Or, cele relatate de martorul dat contrazic vădit constatarea instanței că inculpatul: „*a scos arma de model „Margo 22 LR”, a îndreptat-o spre Calincov D. și a efectuat mai multe împușcături în direcția acestuia..., a îndreptat ulterior arma și spre Chișca V., care se afla lângă ușa dreaptă din față a automobilului părții vătămate Calincov D. la o distanță de 8-10 m. și a efectuat câteva împușcături în direcția acestuia, însă, din motive independente de voința sa, deoarece era în stare avansată de ebrietate alcoolică și pentru că Chișca V., conștientizând pericolul, a fugit de la fața locului, nu a nimerit ținta aleasă, gloanțele găurind capota și ușa din față a pasagerului*”;

b) în partea descriptivă a deciziei nu a reiterat și analizat toate probele scrise ale acuzării, în special a proceselor-verbale de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii, cu foto-tabele (v. I, f.d. 153- 159), cât și a procesului-verbal de cercetare la fața locului, a automobilului, cu tabelului fotografic (v. I, f.d. 7- 10), în care este constatat că: „*geamul din față a pasagerului este deteriorat, pe capota automobilului în partea dreaptă este o gaură cu diametrul de 1,5 cm., în ușa din față din partea dreaptă este o adâncitură rotundă cu diametrul de 1,5 cm., ce este amplasată la distanța de 8 cm. de la parbrizul deteriorat, pe bara de protecție din față se mai observă o adâncitură de 0,5 cm., alte deteriorări automobilul cercetat nu are*”.

Aceste probe nu sunt în niciun fel coroborate cu circumstanțele invocate în rechizitoriu că inculpatul: „*a scos arma de model „Margo 22 LR” și aflându-se la*

o distanță de aproximativ 5 m., a îndreptat-o spre Calincov D. și a efectuat mai multe împușcături în direcția acestuia, ultimul, conștientizând pericolul, a fugit de la fața locului, iar sărind poarta de acces pe teritoriul ACC, s-a lovit la mâna stângă, cauzându-și fractură fără deplasare în loc tipic os radiocarpian stânga, ulterior a îndreptat arma către partea vătămată Chișca V., care se afla lângă ușa dreaptă din față a automobilului părții vătămate Calincov D., la o distanță de 8-10 m. și a efectuat câteva împușcături în direcția acestuia însă, din motive independente de el, și anume starea de ebrietate și că partea vătămată Chișca V. a fugit, nu a nimerit ținta, fiind găurită capota automobilului și ușa din față a pasagerului”.

Mai mult, instanța a depășit limitele învinuirii, constatând din declarațiile martorului Iarov A. că: „**Guțan I. alerga din urma lui Calincov D. cu pistolul, a împușcat o dată în casă, apoi acesta a fugit...**”, cât și că în cadrul cercetării automobilului s-ar fi depistat: „**în urma automobilului o adâncitură rotundă cu diametrul de 1,5 cm.**” - circumstanțe neinvocate în învinuirea formulată inculpatului.

c) și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată a instanței de apel și neconsemnate în procesul-verbal, cum ar fi declarațiile martorilor Guțan E. și Cotoman A., procesul-verbal de cercetare la fața locului, prin care s-a cercetat autoturismul „BMW”, raportul de expertiză medico-legală nr. 2350/D din 17.11.2015;

d) incorect a individualizat pedeapsa aplicată inculpatului, la stabilirea acesteia neîntemeiat luând în considerare că inculpatul nu și-a recunoscut vina.

Or, instanța de apel a omis prescripțiile din art. 66 alin. (2) pct. 2) și 8), 103 alin. (3), 104 alin. (2) Cod de procedură penală, că inculpatul are dreptul de a tăcea și a nu mărturisi împotriva sa, să facă declarații sau să refuze de a le face, atrăgându-i-se atenția că dacă refuză să dea declarații nu va suferi nicio consecință defavorabilă, iar dacă va da declarații acestea vor putea fi folosite ca mijloace de probă împotriva sa. Inculpatul nu poate fi forțat să mărturisească împotriva sau să-și recunoască vinovăția și nu poate fi tras la răspundere pentru refuzul de a face astfel de declarații.

Deci, această circumstanță constituie un drept legal al inculpatului și nu face parte din categoria celor agravante, prevăzute în art. 77 Cod penal.

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanțele de fond și de apel nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar este întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului declarat, casării totale a deciziei contestate, și

dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

admite recursul ordinar declarat de avocații Vasile Nicoară și Marian Suduc, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2017, în privința inculpatului Guțan Iurie XXXXX, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Guțan Iurie XXXXX urmează a fi eliberat din Penitenciar, dacă nu execută alte hotărâri judecătorești.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 27 aprilie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Liliana Catan

Ion Guzun